

A woman with long dark hair and tattoos on her arms is shown from the chest up. She is looking down and to the right with a slight smile. Her hands are positioned near her chest. A large, faint heart shape is visible in the background behind her. The entire image has a textured, painterly quality with a muted color palette of greys, yellows, and browns. Ornate floral borders are at the top and bottom.

Elizabeth van den Dries

Ik lief je

ROMAN

Uitgever: Paris Books

Copyright © 2015 Elizabeth van den Dries

Eerste druk juni 2015

Omslagontwerp: Maarten Radstake

Omslagillustratie: dreamtime.com

Vormgever: Maarten Radstake

Drukker: Drukwerkconsultancy

ISBN: 978-94-92179-04-3

NUR: 301

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de Uitgever Paris Books, www.geertkimpfen.com/paris-books en de schrijfster Elizabeth van den Dries, www.schrijfaanzee.nl

Voor mijn lieve, mooie dochters

Eerst de zee voelen, al was het maar met haar grote teen. Ze liep naar de vloedlijn. Het zand was warm en wrong zich tussen haar tenen. In de zee dreef een groen plantje. Ze rook eraan. Zout. Zilte zoute zee.

‘Lamsoor,’ hoorde ze iemand zeggen. Roos draaide zich om en zag een kleine man met een hengel en een kist. Op de kist stond in grote rode letters ‘Shakespeare’.

‘U kunt het eten, smaakt als een combinatie van spinazie en basilicum. Het gerecht staat als ‘vergeten groente’ op de menukaart in de beste restaurants.’

Ze nam het langgerekte blad met steel en ging met haar tong langs de rand. Dit aten haar overgrootouders dus bij de aardappelen.

‘U komt niet van hier. Laat mij raden.’ Nog voor hij antwoord gaf had ze het al gezegd.

‘De Randstad.’

‘De Randstad, zo zo.’ Terwijl hij dit zei, gleden zijn ogen over haar lijf, de maat opnemend zoals hij ook deed bij de vissen die hij ving.

Grauw zeeschuim spoelde over de voet van zijn lieslaarzen. Hij

liep verder het water in en wierp de vislijn ver de golven in. De dunne zilveren lijn was nauwelijks zichtbaar.

‘Wat brengt u hier? De liefde?’

Ze keek hem met verbazing aan. Maar nog meer verbaasd was ze over zichzelf. Waarom bleef ze hier staan bij deze visser met zijn vragen en zijn viskoffer met de naam ‘Shakespeare’ in rode plakletters?

‘Voorouders.’

‘Ah, dus in de ziel huist een Zeeuw?’

‘En u, Shakespeare, wat doet u nog meer behalve dat u visser bent?’

Hij grinnikte en wees in de richting van een wit gebouw met een torentje. ‘Ik werk daar, ben de schoonmaker. In mijn vrije tijd ben ik visser, strandjutter en lezer van de sonnetten en drama’s van Shakespeare. ‘To be or not to be, that is the...’

Hij onderbrak zijn zin en haalde de vislijn in. Een kleine vis hing spartelend aan het haakje. Ze draaide zich om en wilde verder lopen.

‘Wat zoekt u hier, dame?’

‘Woonruimte.’

Waarom zei ze dit tegen deze man, wat weet een visser van leegstaande huizen? Wilde ze hier eigenlijk wel wonen en haar sabbatical doorbrengen aan deze zuidwestelijke kust waar je de richtingaanwijzingen op de borden maar behoefde te volgen om in Engeland aan te komen?

Wonen, aan een boulevard vol vergane glorie waar ooit, zo fantaseerde ze, rijke dames in gebreide badpakken en heren in kostuum kwamen zonnebaden en waar boerinnen verderop in de duinen lagen uit te rusten na een dag wroeten in de vette Zeeuwse klei.

Nu verdrongen hoge woontorens de statige oude herenhuizen

en bezetten toeristen de vele terrasjes. Ze voelde zich geen toerist, maar een reiziger.

‘Voor een week, een maand, een halfjaar?’

‘Ik denk aan vier seizoenen.’

Hij keek haar onderzoekend aan. ‘Duizend euro per maand, inclusief.’ Hij wees naar de witte toren die zich trots aftekende tegen de strakblauwe lucht.

‘Wie is de eigenaar?’

‘Ik zal contact opnemen met hem. Als u morgen terugkomt, om tien uur in de ochtend, laat ik u de ruimte zien. Ik wacht op u in de hal.’

Ze knikte. ‘Gooit u de vis terug in zee?’

‘Zoals u wilt, dame. De grote vissen verkoop ik aan de restaurants. De kleine vissen mogen terug in zee.’

Roos had op dit moment geen zin in een discussie met Shakespeare over de gevoelens van een vis met keelpijn en littekens.

De receptioniste van hotel De Leugenaar, waar ze voor drie nachten een kamer boekte, wees haar de weg naar het restaurant en zou ervoor zorgen dat de koffer naar haar kamer op de derde etage gebracht werd. Haar hoofd voelde licht aan. Ze realiseerde zich dat ze nog een broodje en een appel in haar tas had zitten en dat ze sinds het ontbijt die ochtend, een bordje yoghurt met muesli, niets meer gegeten had.

Een tafel bij het raam bood uitzicht op zee. Op de menukaart stond een vegetarisch gerecht, tapas met een groene salade.

Naast haar waren vijf mannen druk in gesprek. De woorden gingen over Vlamingen en Hollanders, over rouwkaarten, goede doelen, ambulances die de bijna-doden naar de plek brachten van hun wens. Ze had geen zin in de harde mannenstemmen en deed de oordopjes van haar iPhone in. Muziek van Gershwin, ‘Summertime, and the livin’ is easy’.

Ze neuriede mee met de muziek die ze al hoorde vanaf het moment dat ze als zevenjarige met haar vader in Antwerpen was en daar, in het concertgebouw waar enorme kroonluchters hingen en dames rondliepen in lange avondjurken, de opera 'Porgy and Bess' zag. Haar vader in strak pak met een rode stropdas, zij in haar Spaanse stippenjurkje en rode lakschoentjes.

Na de maaltijd nam ze de lift naar haar kamer. Een lichte ruimte in zandkleuren geschilderd. Ze zette de balkondeuren open, liep twee passen tot aan de reling van het balkon en boog voorover. Het witte torentje kon ze net niet zien. Het was vloed, de zee kwam nu tot de glooiing en Shakespeare stond op een andere plek. Naast hem twee vissers. Ze vroeg zich af hoe ze konden voorkomen dat wandelaars in de lijnen verstrikt raakten. Een afgesproken code, een onuitgesproken signaal, of wist iedere Zeeuw en iedere toerist dat je wandelend langs de zee met een boog om de vissers moest lopen om niet gevangen te worden in de nauwelijks zichtbare nylon draden?

Ze nam de opgerolde handdoek uit haar tas, vouwde hem open en zette het flesje wijn en het glas op de tafel. Er liepen veel mensen over de boulevard, twee aan twee, innig verstrengeld of met jengelende kinderen die aan armen en benen hingen. Naast of achter bijna iedere wandelaar liep een hond. Een oudere heer en een schoothondje, een jonge vrouw en een dalmatiër, een gezin met kinderwagen en aan de riem een woest uitziende bulldog.

Roos keek nog eens in de richting van de toren. Een romantisch idee om een of meerdere sabbatseizoenen in de toren door te brengen. Comfortabel leek het niet te zijn, te koud in de winter, te warm in de zomer met die ramen rondom.

Ze moest zien te voorkomen dat haar vader of haar vriendinnen iedere week langskwamen om haar en de zee te zien. Ze zou hen zeggen dat ze de sabbatical in totale afzondering wilde doorbrengen als een moderne queeste. Dat ze een boek ging schrijven over

leven en dood. De dood die ze ontmoette nog voor ze geboren werd als Roos, wonend in haar mama's schoot.

Ze wilde in de komende tijd ontsnappen aan sociale contacten, familierituelen, vriendinnen, high teas en zakenborrels. Teruggevoerd op zichzelf en alleen in noodgevallen telefonisch bereikbaar.

Nu ze de vijftig naderde werd het tijd voor een bespiegeling: wie was ze, wat wilde ze in de tweede helft van haar leven, wat wilden de stemmen die al een halve eeuw in haar hoofd woonden en beslag legden op de stille momenten? Wie waren zij die fluisterden en zongen en dag en nacht verhalen wilden vertellen waar geen ruimte voor was in haar hoofd?

Ze mediteerde en volgde de ene na de andere yogacursus, maar altijd en overal werd de stilte onderbroken door de mannen-, vrouwen- en kinderstemmen die door elkaar spraken. De ene man sprak luid, de ander boos, de meisjes zongen, baby's huilden, een moeder smeekte. Allemaal wilden ze gehoord worden.

Ze beseftte dat als ze de tijd zou nemen om naar ieders verhaal te luisteren, de stilte in haar uiteindelijk zou toenemen. Dan zou ze haar oorspronkelijke stem kunnen horen, de stem waar ze naar zocht.

Er werd haar vaak gezegd door collega's, vriendinnen en minnaars dat ze een bazige, afstandelijke, harde stem had. Dit klopte, soms klonk ze zo scherp als een pas geslepen mes, maar achter deze façade woonden de lieflijke en zoet klinkende woorden.

Ze liep terug de hotelkamer in, trok het grijze dekbed weg en ging liggen. De wijn maakte haar doezelig. Ze viel in slaap nog voor ze haar gebruikelijke droomwens voor de nacht hardop had uitgesproken en de stemmen had gevraagd haar niet te storen.

Dromende over een vulkaan, Shakespeare en kapstokken. Kapstokken waaraan plannen hingen, sommige kwamen nat uit de

wasmachine en moesten drogen, andere waren klaar om opgevouwen te worden. Verward werd ze wakker, gewikkeld in het laken.

Plannen opvouwen. Zij was toch altijd degene die plannen maakte die ook uitgevoerd werden. Mmm. Het zou haar veel moeite kosten om de controle los te laten en te leven zonder agenda, zonder afspraken, en afhankelijk van het moment en wat op haar pad kwam, keuzes te maken, te handelen of niet.

Haar haren plakten op haar voorhoofd. Haar lijf was vochtig. Ze dacht aan haar droom en zag hoe het verder ging; Shakespeare wegrennend voor de vulkaan, zijn vissersspullen achterlatend. Zij vloog erboven, groot als een arend en voelde de gloed van lava trekken aan haar vleugels, de kracht van de vulkaan in haar buik.

De opvliegers die haar machteloos maakten en boos. Boos op zichzelf, op de wereld, op de stemmen. Ze wilde niet overgeleverd zijn aan energie die ervoor zorgde dat ze op alle mogelijke tijden van de dag, tijdens vergaderingen, een zakelijk overleg, project-aanvraag, vrijdagmiddagborrel met vriendinnen of vriend met haar minnaar, op uitbarsten stond en met rode wangen en een bezweet voorhoofd zichzelf blootgaf. Boeken over de overgang als bron van kracht en hoe je de godin in jezelf kunt vinden kocht ze bij de vleet, maar blijkbaar was ze hier nog niet aan toe en miste ze het mededogen en de humor die nodig zijn om tot innerlijke wijsheid te komen.

Haar leeftijd hoefde ze niet te verbloemen, iedereen mocht weten hoe oud ze was. Ze verlangde niet naar volle botoxwangen, of schaamlip- en buikcorrecties, maar deze opvliegers waren niet te controleren en er was slechts in beperkte mate wat aan te doen. Bij de ene vriendin was het binnen een jaar over, de ander zwaaide al vijf jaar met een Chinese waaier, en weer een ander vertelde over boze moordlustige buien, drift en agressie gericht op man, kinderen en collega's, als een tweede puberteit.

Haar homeopathische huisarts adviseerde goed te kijken naar

haar eet- en drinkgewoontes. Geen koffie, suiker, zuivel, vlees en vis. Nog voor de eerste opvlieger zich aankondigde stopte ze met het drinken van espresso's. Het sterke kopje koffie als ochtendritueel miste ze enorm en ze snauwde en grauwde naar iedereen die in haar buurt kwam. Tot ze in de natuurvoedingswinkel een koffievervanger kocht, gemaakt uit granen. Het gaf haar een opkikker en smaakte redelijk.

Het glaasje rode wijn voor het eten dronk ze langzaam en ieder slokje liet ze in haar mond rondgaan om de smaak zo lang mogelijk te proeven. Ze haalde haar groenten bij de bioboer en sinds bekend was dat koeien en geiten veelvuldig met hormonen en antibiotica behandeld werden dronk ze hun melk niet meer. Eieren at ze ook niet, want geen keurmerk kon garanderen dat ze echt van een scharrekip waren.

Als ze besloot tot de queeste aan zee dan was dat met een gezond draaiboek als een van de uitdagingen. Veel bewegen, mediteren, luisteren naar de verhalen van de stemmen in haar hoofd, rust en reinheid.

Wel of geen seks, daar had ze over nagedacht maar ze was er nog niet uit. Een minnaar aan zee klonk romantisch en verleidelijk maar het zou het alleen-zijn aan zee ook kunnen verpesten. Wat als ze verliefd werd? Dat mocht in geen geval gebeuren, want dat maakte haar kwetsbaar.

Ze hield van haar volle agenda, plannen en afspraken maken, precies weten wat je te doen staat, wie je gaat ontmoeten, van minuut tot minuut alles bepaald. Controlfreak werd ze genoemd door haar minnaars als zij wilde weten wanneer, waar en hoe laat ze elkaar weer zouden ontmoeten. Met een man of vrouw samenleven in een huis was haar nooit gelukt. Ze gaf hiervoor als verklaring dat haar moeder uit haar leven verdween nog voor ze haar kende. Zolang je alles en iedereen onder controle had zou

niemand onverwacht doodgaan of voor altijd uit je leven verdwijnen, dacht ze jarenlang. En als je minnaars niet toeliet tot je diepste zielenroerselen hoefde je ook geen pijn te lijden als de relatie over was. Bovendien hielden de stemmen haar dag en nacht gezelschap en voelde ze zich nooit alleen.

Voer voor psychologen. Ze lag uren op de sofa van de psychiater. Over de stemmen vertelde ze niets. Zolang ze hen nog niet kwijt wilde, hoefde niemand te weten dat ze in haar hoofd woonden.

Vanuit haar bed zag ze hoe de lucht langzaam kleurde van lichtgeel naar wit en grijs. Haar filosofische gedachten, teruggaan in de tijd, hadden genoeg aandacht gekregen. Het was inmiddels negen uur. Ze liep naar beneden om te ontbijten. Er zaten twee vrouwen aan het raam. Ze ging aan het andere tafeltje zitten dat ook uitzicht op zee had. Er liepen niet veel mensen op het strand. De vrouwen achter haar spraken met luide stemmen.

‘Ik ben blij dat ik vier dagen vakantie heb.’

‘Wie doet de planning?’

‘Hoe zit je erin.’

‘Wat is het probleem?’

‘Ik zie het niet.’

Overbodige woorden vond Roos en ze besloot haar aandacht te verdelen tussen zee en ontbijt. Een sluier van regen hing aan de overkant. Een vreemd idee dat wanneer je het water overzwom je in Oostende of Knokke aan land kwam en zo het museum binnen kon lopen waar de schilderijen van James Ensor hingen, of verderop kon aanschuiven aan een van de vele goktafels in het casino.

Ze nam een broodje kaas en een potje jasili witte thee. Een paar minuten nadat ze de samengebonden thee in het hete water liet

vallen, dwarrelden blaadjes omhoog en ontvouwde zich een oranje bloem. De schoonheid van dit moment werd verstoord door de schelle vrouwenstemmen naast haar.

Ze koos Vivaldi op haar iPhone, plaatste de oortjes en luisterde naar de herfst. Dwars door de tonen van de stemmige muziek hoorde ze opnieuw harde stemmen. Een combinatie van Engels, Spaans en Nederlands.

Een vrouw, man en jongetje kwamen binnen en gingen aan het tafeltje naast haar zitten.

‘Ik wilde veel meer volume. Maar eerst werd het gewassen.’
De vrouw voelde aan het opgestoken haar.

‘Mag ik een tosti, mamita.’

‘Ham en kaas.’

‘Carlito, kom zitten, dan kan ik je straks voeren.’

De man bestelde, ‘One Salad, please.’

‘Muy bien. Muy bien. Te gusto?’

‘Ik moet poepen.’

‘Dat kan niet, dat heb je vanochtend al gedaan.’

‘Un barco.’

Roos keek uit het raam en zag het enorme containerschip. Het voer zo vlak langs de kust dat ze het idee had dat de kapitein een ochtendborrel wilde komen drinken op het terras.

In de menukaart las ze dat zeelieden die een neut te veel op hadden tegen de dijk voorbij de Gevangenistoren botsten doordat het paalhoofd ‘De Leugenaar’ verraderlijk veel op een havenhoofd leek. De Vlissingers vonden dit wel best, de lading van een gestrand schip was voor veel arme mensen uit de stad een meevaller.

Ze stond op en liep naar buiten. Ondanks de nevel voelde de ochtendlucht warm. Een vlak en vochtig strand lag uitgestrekt voor haar. Met de handdoek onder haar arm geklemd en de slippers in haar hand liep ze naar het water. Bij iedere stap die ze zette

zakten haar voeten in het zand en maakten een slurpend geluid alsof kleine hongerige zeediertjes haar tenen rauw lustten. In de verte zag ze lange donkere pilaren het licht breken.

Toen ze niet meer verder kon zette ze haar voeten schuin tegen de zwarte basaltstenen en klom omhoog naar de pier.

De zoute geur van de zee vroeg haar diep in- en uit te ademen alsof ze hiermee haar longblaasjes een langer leven gaf. Met haar rug tegen een van de bamboepilaren van het windorgel geleund luisterde ze naar de hoge en lage tonen die een duister lied zongen, gecomponeerd door de wind die door de gaten in het bamboe blies.

Hier wilde ze blijven. Deze plek aan zee zou haar goed doen. Ze zag zichzelf al in de toren wonen. Strandjuten, schrijven, wandelingen maken, het afval – lege plastic flessen, een schoen, een pizzadoos – weggooien in de bak met de woorden ‘Verlos de Zee’ erop die ze op het strand zag staan. Ze zou naar het Nollestrand lopen, Dishoek, Zoutelande, en trainen zodat ze aan het eind van het jaar met gemak lange afstanden kon lopen over het strand en door de duinen. Haar lijf zou weer slank zijn en niet belast met het door de overgang ontstane Boedddhabuikje met vetrollen aan weerszijden waardoor haar ooit zo slanke taille nu een rechte lijn vormde.

Ze liep terug over de boulevard naar de witte toren, langs de vrolijk geschilderde huizen, okergeel en blauw. Wat kon ze verwachten van Shakespeare? Welk contract bood hij namens de eigenaar aan? Op papier, met borg en een maand huur vooruit? Ze wilde direct tekenen en het liefst binnen een week nog verhuizen naar de toren. Ze ging er nu kijken om te zien wat er aanwezig was, wat ze van huis mee moest nemen, maar vooral hoe het sprankelende licht door alle ramen de toren instroomde.